

Qishloq hayoti

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IJTIMOY-IQTISODIY GAZETASI

1974-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

2023-yil 16-noyabr, payshanba

№ 46 (9262)-son

e-mail: infoqishloqhayoti@yandex.ru @Qishloqhayoti_gazetasi

КУМ ВА ЧАНГ БЎРОНЛАРИ ТАЪСИРИНИ КАМАЙТИРИШ МАСАЛАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Самарқандда давом этаётган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Чўлланишга қарши кураш тўғрисидаги конвенцияси (CRIC-21 UNCCD) ижросини кўриб чиқиш кўмитасининг 21-сессияси доирасида Ўзбекистон Республикаси экология, аτροφ-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазири Азиз Абдуҳақимов раислигида ялпи мажлис бўлиб ўтди.

Тадбирда Сент-Люсия қишлоқ хўжалиги, балиқчилик, озиқ-овқат хавфсизлиги ва қишлоқ тараққиёти вазири Алфред Проспер, UNCCD COP15 раиси Ален-Ришар Донваи, Саудия Арабистони Қироллиги аτροφ-муҳитни муҳофаза қилиш вазири ўринбосари, UNCCD COP16 янги раиси Усама Иброҳим Фақих, UNCCD ижрочи котиби Иброҳим Тиау, ИХТ Бош котиби ўринбосари Ҳусейн Авни Бижакли иштирок этди.

Озиқ-овқат хавфсизлиги, инсон саломатлиги, аτροφ-муҳит ва ижтимоий-иқтисодий ривожланишга қарши таҳдидлар, уларнинг сабаблари ва юзага келиши мумкин бўлган оқибатлари, шунингдек, иқлим ўзгариши, ерларнинг деградацияси ва хавонинг ифлосланиши билан боғлиқлиги тўғрисида сиёсий хабардорликни ошириш тадбирининг асосий мақсади ҳисобланади.

(Давоми 2-саҳифада)

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

САНГАРДАК ТУРИЗМ ҚИШЛОҒИ МАҚОМИГА ЭҒА БЎЛДИ

Сариосиё туманидаги Сангардак қишлоғига туризм қишлоғи мақоми берилди.

Сурхондарё вилоят ва туман ҳокимликлари, вилоят туризм бошқармаси мутасаддилари, оммавий ахборот воситалари ва кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этган тадбирда Туризм кўмитаси раиси У.Шодиев ва бошқалар кейинги йилларда мамлакатимиз сайёҳлик салоҳиятини янада оширишга қаратилган эътибор соҳани миллий иқтисодиётимизнинг етакчи тармоқлардан бирига айлантираётганини таъкидлади. Бу жараёнда олис тоғли ҳудудларнинг сайёҳлик салоҳиятидан самарали фойдаланиб, мафтункор қишлоқларда яшаётган маҳаллий аҳолининг туризмдан даромад топишига қўлай муҳит яратилаётгани қайд этилди.

Сўнги йилларда хорижлик ва маҳаллий сайёҳлар юртимизнинг анъанавий турмуш тарзи, миллий қадриятлари ва ноёб ҳунармандчиликка эга бўлган туризм қишлоқларига катта қизиқиш билдираётгани кузатилмоқда. Осмонўпар тоғлар бағридаги сержило шаршараси билан танилган Сангардак қишлоғи ҳам ўзининг бетакрор, сўлим табиати, мусаффо ҳавоси, одамларнинг турмуш тарзи, маданий мерос объектлари билан сайёҳларни жалб этмоқда. Жорий йилги туризм мавсумида сўлим гўшага ҳар куни ўртача уч мингдан ортиқ сайёҳ келаётгани бунга яққол далилдир.

(Давоми 3-саҳифада)

АГРАР СОҶА ОЛИМЛАРИ БУТУНЖАҶОН ИЛМ-ФАН КУНИНИ НИШОНЛАДИ

Тошкент давлат аграр университетиди 10 ноябрь – Бутунжаҳон илм-фан куни муносабати билан “Аграр илм-фани тараққиёт ва барқарорлик учун” мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Илмий анжуман доирасида Қишлоқ хўжалигида билим ва инновациялар миллий маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтлари ҳамда Тошкент давлат аграр университети олимларининг сўнги илмий ишланмалари кўргазмаси ташкил этилди. Анжуманда иштирок этган Ўзбекистон Республикаси бош вазири ўринбосари Зулайҳо Маҳкамова ва Қишлоқ хўжалиги вазири Иброҳимжон Абдураҳмонов ҳам кўргазмага қўйилган илмий ишланмалар билан яқиндан танишди.

(Давоми 2-саҳифада)

ФЕРМЕРЛАР ТАРАҚҚИЁТГА ИНТИЛМОҚДА

Самарқанд туманидаги агрофирмамизга 38 та фермер хўжалиги қарашли бўлиб, улардан 3 таси кўп тармоқли ҳисобланади. Барча фермер хўжаликлари ихтиёридаги экин майдонлари 600 гектарни ташкил этади.

Аҳмаджон Султонов раҳбарлик қилган “Аъзам-Азамат агро” фермер хўжалиги фаолияти кўпчилик учун ибратли. Бу ерда деҳқончиликнинг кўпгина турлари билан шуғулланилади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар нафақат ички бозорга, балки, хорижга ҳам чиқарилаяпти. У билан ёнма-ён жойлашган “Истиқлол шўъласи” фермер хўжалиги ҳақида ҳам ана шундай фикрларни билдириш мумкин. Фермер хўжалигидагилар турли хил қишлоқ хўжалик экинлари экиш, улардан мўл ҳосил кўтаришнинг ҳадисини олган. Улар бугунги кунда хориж бозоридан ҳам муносиб ўрин эгаллаб келишмоқда.

(Давоми 2-саҳифада)

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ

ТУПРОҚҚАЛЪА ЯШИЛЛИККА БУРКАНМОҚДА

Тупроққалъа тумани Хоразм воҳасининг бош дарвозаси ҳисобланади. Вилоятда кенжа туман деб эътироф этиладиган Тупроққалъа барча соҳаларда юқори марралар сари илдамламоқда. “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасини амалга ошириш учун тупроққалъаликлар ҳам бирдамликда ҳаракат қилишмоқда.

(Давоми 2-саҳифада)

ХУСУСИЙ ТИББИЁТ МУАССАСАЛАРИ МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

Журналистларни Ўзсаноатқурилишбанк кўмагида ишга туширилган лойиҳалар билан таништириш тадбирлари фаол давом этмоқда. Яқинда шу мақсадда пойтахтимиздаги “Mediart” хусусий клиникасига пресс-тур уюштирилди.

(Давоми 2-саҳифада)

ФЕРМЕРЛАР ТАРАҚҚИЁТГА ИНТИЛМОҚДА

(Боши 1-саҳифада)
 Бизнинг агрофирмаимизда амалга оширилаётган ишлар кўлами йилдан-йилга юқалиб бораёпти. Боғдорчилик, деҳқончилик, чорвачилик ривожланаяпти. Ҳар йили узум пишиғи даврида хорижга вагонлаб ҳосил жўнатылаётибди. Табиийки, бундан фермерларимиз яхшигина даромад олишяпти. Паррандачиликни йўлга қўйган фермерларимиз тухум тайёрлашдан ташқари парҳез гўшт етиштиришга ўтишган, уларда йилдан йилга зотли товуқлар сони ошиб бораёпти.

Фермер хўжаликлариде бу йил галладан юқори ҳосил олинди. Пиллачиликда мўлжалдаги натижага эришдик. Картошканинг истиқболли нави экидик. Соҳадан дурустгина маҳсулот олиш имконига эгамиз. Узум ҳақида ҳам шундай фикр билдириш мумкин. Мавжуд лалми майдонларимизда галла етиштирдик. Шунингдек,

суғориладиган майдонларда чорва озуқаси экишга ҳам эътибор қаратдик. Бусиз чорвачиликда мўлжалдаги натижага эришиш мушкуллиги аён.

Маълумки, кейинги пайтда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қиш пайтида сифатли сақлаш саноат ва қайта ишлаш тизимидагиларнинггина эмас, фермер хўжаликларининг ҳам асосий мақсадларидан бирига айланди. Бу иш билан шуғулланганлар каттагина даромадга эга бўлаёпти, халқимизга йил бўйи сархил мевалар етказиб бераёпти, бозорларни обод қилаёпти. Худудимизда сабзавот ва мевалар сақлашга йўналтирилган 6 та музлатгич мавжуд, 2 та ишлаб чиқариш цехига эгамиз. Жойларда иссиқхоналаримиз ишлаб турибди.

Ориф ҲАСАНОВ,
Самарқанд туманидаги "Наврўз" агрофирмаси раҳбари.

ҚУМ ВА ЧАНГ БЎРОНЛАРИ ТАЪСИРИНИ КАМАЙТИРИШ МАСАЛАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

(Боши 1-саҳифада)
 Миллий, минтақавий ва глобал миқёсда сиёсат, қоидалар ва ҳаракат режаларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш, шу жумладан, миллий бошқарув салоҳиятини мустаҳкамлаш, трансчегаравий муаммоларни ҳал қилишда минтақавий ҳамкорликни рағбатлантириш, томонларнинг ҳамкорлик механизmlарини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш масалалари ҳам муҳокама этилди.

Молиявий институтлар, ривожланиш агентликлари ва тегишли ташкилотлар салоҳиятини оширишга ҳамда салбий таъсирларнинг олдини олиш ҳамда камайтиришга қаратилган лойиҳа ва дастурларга сармоя киритишни рағбатлантириш учун молиялаштириш бўйича

ҳам фикр алмашилди.

Олий даражадаги тадбир доирасида турли мамлакатлар вазирилари ва атроф-муҳит соҳасидаги етакчиларнинг учрашуви ҳамда ҳукуматлар, БМТ агентликлари ва халқаро ташкилотлар вакиллари иштирокида интерактив мулоқот бўлиб ўтди.

Анжуманда глобал миқёсда қум ва чанг бўрони дастурининг сиёсий мавқеини ошириш учун биргаликда амалга ошириладиган тадбирлар, бу борада глобал ва минтақавий ҳамкорликни кенгайтириш имкониятлари, қум бўронлари таъсирини юмшатиш ва камайтириш учун асосий техник, молиявий эҳтиёжлар каби мавзулар муҳокама қилинди.

Ғолиб ҲАСАНОВ,
ЎЗА мухбири.

"ЯШИЛ МАКОН"

УМУММИЛЛИЙ ЛОЙИҲАСИДА ПРОКУРАТУРА ХОДИМЛАРИ ҲАМ ФАОЛ ИШТИРОК ЭТМОҚДА

Мамлакатимиз бўйлаб кенг қўламда ўтказилаётган "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасидаги акцияда Жиззах вилояти прокуратураси ходимлари ҳам фаол иштирок этмоқда.

Аҳоли пунктларида экологик вазиятни яхшилаш, худудларни яшил маконга айлантириш мақсадида прокуратура ходимлари ҳам қўллаб-қувватлаётган. Яқинда Шароф Рашидов тумани "Янгиобод" МФЙ худудидаги 5,3 гектар ер майдонига мингдан зиёд манзарали ва мевали кўчатлар экилиб, прокуратура боғи ташкил этилди. Бунгача вилоят-

нинг Бахмал ва Зомин туманларида ҳам худди шундай боғлар барпо этилган.

Ҳозирда худудларнинг иқлим шароитидан келиб чиқиб, экилган даракт ва бутта кўчатларини парвариш қилиш бўйича зарур ишлар амалга оширилмоқда.

Муҳаббат ҲАҚИМОВА,
Жиззах вилояти прокуратураси катта ёрдамчиси.

АГРАР СОҲА ОЛИМЛАРИ БУТУНЖАҲОН ИЛМ-ФАН КУНИНИ НИШОНЛАДИ

(Боши 1-саҳифада)
 Вазир Иброҳимжон Абдурахмонов тадқиқот муаллифларига фойдали ишланмаларни тижроатлаштириш, илмий ишларни такомиллаштириш борасида тавсиялар берди. Ёш олимлар билан самимий суҳбатлашиб, илм билан шуғулланишда яратилган шароитлар билан қизиқди. Шундан сўнг, университетнинг анжуманлар залида конференциянинг асосий қисмини Ўзбекистон Республикаси бош вазири Уринбосари Зўлайхо Маҳқомова табрик сўзи билан очди. У ўз сўзида давлатимиз раҳбарининг саяёҳаракатлари билан мамлакатимизда барча соҳаларда аёлларнинг урни, нуфу-

зи ортиб бораётганини, буни илм-фан соҳасида катта натижаларга эришаётган олимпиадалар мисолида ҳам кўриш мумкинлиги ҳақида тўхталди. Сана муносабати билан табрик сўз олган Қишлоқ хўжалиги вазири Иброҳимжон Абдурахмонов мамлакатимиз аграр соҳасининг фидойи олимларини самимий қутлаб, қишлоқ хўжалиги илмини юксалтириш соҳа тараққиётининг асоси эканлигини таъкидлади. Бу борада амалий ишлар бошланганлиги, яқин келажакда Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси ташкил этилиши ҳақида конференция иштирокчиларига айтиб ўтди. Ушбу янгилик олимлар томонидан катта хурсандчилик

билан қабул қилинди.

Шунингдек, конференцияда Қишлоқ хўжалигида билим ва инновация-

лар миллий маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтлари ва Тошкент давлат аграр университети олимлари аграр соҳа илм-фан кунлари ҳақида ечимини кутаётган долзарб масалаларга бағишланган маърузалари билан иштирок эди.

Ҳар йили 10 ноябр куни илм-фаннинг жамиятдаги муҳим ўрни ва илм-фанга оид долзарб масалаларни муҳокама қилишда кенг жамоатчилик иштирок этиши зарурлигига қаратилган Тинчлик ва тараққиёт йўлида бутунжаҳон илм-фан кунини нишонланади. 1999 йилда Бундешта бўлиб ўтган халқаро илмий конференция иштирокчилари Бутунжаҳон илм-фан кунини байрамни жорий қилиш ҳақидаги таклифни ЮНЕСКОга йўллайди. ЮНЕСКО 2001 йилда ушбу таклифни маъқуллаб, 10 ноябрь санасини Бутунжаҳон илм-фан кунини деб расман тасдиқлади ва бу байрам "Тинчлик ва тараққиёт йўлида бутунжаҳон илм-фан кунини" деб қайд этилди. Бу байрамни жорий этишдан асосий мақсадлардан бири жамият тараққиёти ва тинчлиги йўлида илм-фан аҳамиятини кенг жамоатчиликка етказиш, илм-фан йўлига тўғаноқ бўлаётган муаммоларга жамият эътиборини жалб этиш ва илмий фаолиятни қўллаб-қувватлашдир.

Раимқул СУЯРОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

ХУСУСИЙ ТИББИЁТ МУАССАСАЛАРИ МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

(Боши 1-саҳифада)
 Давлатимиз раҳбари бошчилигида хусусий секторни янада ривожлантириш, шу жумладан, соғлиқни сақлаш соҳасида хусусий тиббиёт муассасалари фаолиятини қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бунда уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, замонавий тиббиёт ускуналари, махсус инвентар ва асбоблар билан жиҳозлаш, тиббиёт ихтисосликлари турига мос келадиган ҳамда санитария нормалари талабларига жавоб берадиган бино билан таъминлаш йўлида қулай кредит ва лизинг механизмлари жорий этилди.

"Mediart" хусусий клиникасини барпо этишда Ўзсаноатқурилишбанк томонидан

2 млрд. сўм ҳажмида кредит ажратилди. Натижада илғор хорижий андозаларда йирик шифо маскани ишга туширилди. Замонавий СО2 лазер, кольпоскопия, УТТ аппарати ва энг сўнгги русумдаги лаборатория аппаратури билан жиҳозланди. Қирққа яқин иш ўрни яратилди, жумладан, ундан зиёд олий тоифали шифокорлар жалб қилинди.

– Кольпоскопия – аёлларда учрайдиган касалликларни эрта аниқлаш, хусусан, туқималарнинг тузиллиши ва уларнинг ўзгаришларини тўлиқ ўрганиш, преанцироз ҳолатларини аниқлашга имкон берувчи энг замонавий ускуна саналади, – дейди "Mediart" нодавлат тиббиёт муассасаси раҳбари, бош шифокор Гўзал Ҳайитбоева. – Бугунги кунгача маскур

аппарат орқали 2 мингдан зиёд аёлларимиз махсус текширувдан ўтказилиб, даво чоралари ёрдамида фарзандли бўлишди.

Айни пайтда клиникада кунига юздан ортиқ беморларга эндокринология, гинекология, репродуктология, невропатология, косметология, ЛОР каби йўналишларда сифатли тиббий хизматлар кўрсатилаётган.

– Ўтган йил 18 март куни Президентимизнинг тиббиёт ходимлари билан ўтказган очиқ мулоқоти биз, шифокорларни ўзгача руҳлантирди, касбимизга нисбатан фахр-ифтихор туғусини оширди, сидқидилдан хизмат кўрсатишга, янги марралар сари одим ташлашга ундади, – дейди "Mediart" нодавлат тиббиёт муассасаси раҳбари Гўзал Ҳайитбоева. – Учрашувдан сўнг шахсан биз корейлик ҳамкасблар билан ҳамкорликни йўлга қўйиб, катта ишларга қўл урдик.

Журналистлар клиникадаги қулайликлар билан танишди, шифокорлар ва даволанаётган юртдошларимиз билан суҳбатлашди. Корхона масъуллари билан мулоқотда шифо масканини кенгайтириш, жумладан, жарроҳлик йўналишида ҳам хизмат кўрсатиш йўлга қўйилиб, қўшимча эллиқдан ортиқ иш ўрни яратилиши ҳақида маълумотга эга бўлди.

Ўзсаноатқурилишбанк ахборот хизмати

ТУПРОҚҚАЛЪА ЯШИЛЛИККА БУРКАНМОҚДА

(Боши 1-саҳифада)
 Давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 28 январдаги "2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида"ги фармонида экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, шаҳар ва туманларда экологик аҳволни яхшилаш, "Яшил макон" умуммиллий лойиҳасини амалга ошириш ва "Яшил макон" умум-

кўчатлари ўтказилган бўлса бу ишлар куз фаслида ҳам давом эттирилмоқда. Туман иқлимга мос, кам сув талаб қиладиган кўчатларни танлаб уларни етарли миқдорда етиштириш учун кўчатхоналарни қўпайтириш ва кўчатларни етказиб беришда очиқ ошкоралик таъминлангани ҳолда нархининг асоссиз ошиб кетмаслиги устидан қатъий назорат қилинмоқда. Ушбу дарахтларни

миллий лойиҳаси доирасида ҳар йил камида 200 миллион туп дарахт экиш, "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси ташкил қилиш учун жами 7 гектар ер майдони ажратилган бўлиб, ҳозирги кунда маскур боғларнинг суғориқларга кўра, жорий йилда Тупроққалъа туманида ҳам 434 минг 500 дона ҳар хил турдаги мевали ва манзарали дарахт кўчатларини экиш этилиб, кўчатлар йўл ёқаларига, хонадонларга ва тумандаги барча корхона-ташкilot муассасалари ҳамда фермер хўжаликларига қарашли экин майдонлари, дала четларига, ободонлаштириш тасарруфидаги худудларга ўтказилмоқда. Президентимиз таъкидлагандек, "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси бу бир йиллик лойиҳа эмас. Баҳор мавсумида туман бўйича 368 минг дона мевали ва манзарали дарахт

экиш режасида дастлаб суғориш натижасини ҳал қилиш бўйича аниқ ҳисоб-китоблар ишлаб чиқилди. Тумандаги 4 та маҳаллада "Яшил худуд"ларни ташкил қилиш учун жами 7 гектар ер майдони ажратилган бўлиб, ҳозирги кунда маскур боғларнинг суғориқларга кўра, жорий йилда Тупроққалъа туманида ҳам 434 минг 500 дона ҳар хил турдаги мевали ва манзарали дарахт кўчатларини экиш этилиб, кўчатлар йўл ёқаларига, хонадонларга ва тумандаги барча корхона-ташкilot муассасалари ҳамда фермер хўжаликларига қарашли экин майдонлари, дала четларига, ободонлаштириш тасарруфидаги худудларга ўтказилмоқда. Президентимиз таъкидлагандек, "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси бу бир йиллик лойиҳа эмас. Баҳор мавсумида туман бўйича 368 минг дона мевали ва манзарали дарахт

Экилган ҳар бир кўчатнинг парвариши учун масъуллар беркитилиб, ишлар қатъий назоратга олинган.

Тупроққалъа туманида "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси давом этмоқда. Мақсад бир, у ҳам бўлса туманни яшилликка ва гўзалликка буркаш.

Болтабой МАТҚУРБОНОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Дарахт экиб, боғ яратиш – эзгулик ва улувворлик рамзи

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

ЖУРНАЛИСТЛАР БОҒИ БАРПО ЭТИЛДИ

Мамлакатимизда Юртбошимиз томонидан илгари сурилган “Яшил макон” лойиҳаси доирасида кўчаларнинг яшилдириш ишлари қизғин давом этмоқда.

Жорий йилнинг 11 ноябр куни ҳам Ўзбекистон Миллий медиа бирлашмаси, Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети, Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Тошкент вилояти ҳокимлиги, Ўрмон хўжалиги агентлиги ҳамда Халқаро пресс клуб ташаббускорлигида Нурафшон шаҳрида “Яшил макон” умумий лойиҳаси доирасида кўчат экиш ақцияси бўлиб ўтди. Ушбу ҳаракатдан қўлланган асосий мақсад республикада ягона бўлган журналистлар боғини ташкил этиш бўлиб, лойиҳани энг аввало Президент матбуот котиби Шерзод Асадов, Тошкент вилояти ҳокими Зоир Мирзаев, ЎзЖОКУ ректори Шерзодхон Қўдратхўжалиев илк кўчатларни ерга қадаш билан бошлаб берган бўлса, сўнгра бу хайрли ишни қўллаб устоз журналистлар, ОАВ вакиллари ва талабалар давом эттирдилар. Ақция давомида боғ учун ажратилган

15 гектарга яқин ҳудуднинг 6,8 гектар ер майдони текисланиб, шудгор қилинган, органик ва минерал ўғитлар билан озиклантирилди. Мавжуд тупроқнинг унумдорлиги ҳамда имкониятларидан келиб чиқиб, “Журналистлар боғи”га 6400 туп махсус лаборатория шароитида етиштирилган кўчатлар экилди. Соҳа мутахассисларининг билдиришича, мавсумий об-ҳаво ҳамда сувни тежаш мақсадида ҳар бир кўчат тупи остига белгиланган миқдорда “Гидрогел” моддаси қўшилмоқда. Бу ўзига нам тортувчи, юқори бўқувчанлик хусусиятига эга синтетик полимер бўлиб, у намликни яхши сақлайди. Кутаринки руҳда бошланган ақция куй-қўшиқлар ва Халқаро пресс клубнинг жонли эфирда ўтказилган “Дарахт экиб, боғ яратиш – эзгулик ва улувворлик рамзи” мавзусидаги наватдаги сессияси билан давом этди. Саидқабар МҮМИНОВ, ЎзЖОКУ талабаси.

САНГАРДАК ТУРИЗМ ҚИШЛОҒИ МАҚОМИГА ЭҒА БҮЛДИ

Боши 1-саҳифада

Сангардақдан ўзгача завқ олиш учун нафақат мамлакатимиз, балки Хитой, Покистон, Ҳиндистон, Беларусь, Россия, Япония, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон каби давлатлардан келган қўллаб туристлар бой таассуротларга эга бўлмоқда. Қишлоқда туризм инфраструктурасини ривожлантириш учун тоғ кўйида кенг, раво йўллар бунёд этилиб, тунги ёритиш чироқлари ўрнатилди. Пиёдалар йўлакчалари қурилди. Қишлоқнинг рамзий кириш стеллоси, туристик ахборот маркази, селфи ҳудуд, санитария-гигиена шохбачаси барпо этилди. Масжид, ошхона ва бошқа хизматлар кўрсатиш шохбачалари ишга туширилди. 50 ўринли меҳмонхона, 200 ўринли санатория, 23 та меҳмон уйи очилди. “Сангардақ чеварлари” тикучилик корхонаси фаолият

юритмоқда. “Сангардақ” шаршараси атрофи ва ҳудуддаги зиёратгоҳларга олиб боровчи йўллар ободонлаштирилиб, сайёҳлар учун барча шароит яратилди. Қишлоқда 15 га яқин туристик хизмат кўрсатиш йўлга қўйилди. Худудни туризм қишлоғига айлантириш жараёнида қўллаб маҳаллий аҳоли ишли бўлди. Айни пайтда Сангардақ билан Қашқадарё вилоятига боғлайдиган янги автомобиль йўлида қурилиш ишлари қизғин давом этмоқда. Янги йўл фойдаланишига топширилган, мамлакатимиз пойтахтидан туристларнинг жараёндаги воҳага келиши ўртача 4-5 соатга қисқаради. Тадбирда Сангардақ қишлоғига туризм қишлоғи мақомини берувчи сертификат тантанали топширилди. Холмўмин МАМАТРАЙМОВ, ЎЗА мухбири.

ҲАР БИР БИДЪАТ ЗАВОЛАТДИР

Никоҳ, ақиқа, хатна маросимларида, бундан ташқари, одамлар уйлаб толган қуда қақирди, ҳожи қақирди, ҳаж, умрадан келганда қилинадиган ва ҳоказо маросимларда исроф қилиш мусобақалашадиган ҳолат бўлиб қоляпти. Эй одамлар, диндошлар, аввало, бидъат маросимларни тўхтатайлик! Бундай дабдабали маросимларнинг нима кераги бор? Олдинлари Ҳаждан, Умрадан келганларнинг дуоси олинди, зам-зам суви ичилиб, қайтиларди. Энди бугун катта тўйга айланиб кетмоқда. Бу каби тадбирларнинг кимга фойдаси бор? Шариятда бор бўлган никоҳ, ақиқадаям исроф урчиқли. Дабдаба, кўзбўямачилик, риё ҳавфси бор уринишлардан не фойда? Камчиқим, тежамкорлик билан шу маросимлар ўтказилса, фарзандларимиз бахтсиз бўладими? Қўшнимиз беш юз минг сўм сўраса, кўпчилигимиз мингта баҳонани териб ташлаймиз, лекин исроф учун пулни бели-

миз оғримай сарфлаймиз. Тўйни дабдабали қилишга ишлатган ақл, иқтидор, пулни фарзандларнинг илмли, хулқли бўлишига йўналтирсак, қийналган қариндош ёки қўшнимизга берсак, дунёю охиратимиз учун фойдалироқ бўлади-ку! Қадри эркаклар! Аёлларимиз учун қилиш керак, бу қилиш керак десалар, хўп деб бозорга югурмай, исроф ҳақида тушунча берайлик, бўлар-бўлмас маросимларни деб бир-биримизни қийнамайлик, исрофни бас қилайлик! Муҳаммадшокир БОБОХҲАЕВ, Норин туманидаги “Умархўжа эшон” жомеъ масжиди имом хатиби.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ

ҲАР БИР МУРОЖААТ

СЕКТОР РАҲБАРИ ЭЪТИБОРИДА

Бахмал тумани прокуратураси томонидан жорий йилнинг тўққиз ойида туман ҳокимлиги, ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорликда қонунийликни, ҳуқуқ-тартиботни ва фуқароларнинг ҳавфсизлигини таъминлаш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ва маданий ривожлантириш, маҳаллий бюджетни шакллантириш ҳамда уни ижро этиш, амалга ошириладиган ислохотларни жадаллаштиришга қаратилган қонун ҳужжатлари ижросини таъминлаш борасида муайян ишлар олиб борилмоқда.

Жумладан, сектор раҳбари томонидан Президент Халқ қабулхонаси туман бўлими билан келишилган жадваллар асосида жами 42 марта сайёр қабуллар ташкил этилиб, фуқаролардан келиб тушган мурожаатларнинг 207 таси ижобий ҳал этилди, 30 тасига тушунтириш берилди. Худди шундай ёшлар билан учрашувлар ўтказилиб, улардан келиб тушган мурожаатларнинг 87 таси ижобий ҳал этилди, 4 тасига тушунтириш берилди. Туман прокурори раҳбарлигидаги 2-сектор ҳудудига қарашли маҳалларда 18 дан 30 ёшгача бўлган ёшлар ўртасида сўровномалар ўтказилди ва уларнинг ижтимоий ҳолатидан келиб чиқиб, 201 нафари “Ёшлар дафтари”га киритилди. “Ёшлар дафтари”га киритилган ёшларнинг 186 нафарига 133 млн. 500 минг сўмлик маблағлар ажратилди. Мисол учун, Бахмал тумани “Темирқадам” МФИда яшовчи, 1999 йилда туғилган Жасурбек Ғайбуллаевга сафарбарлик қақирув резерви учун 6 млн. 467 минг 600 сўм тўлаб берилди. Шунингдек, 2-секторда “Темир дафтар”га киритилган 424 нафар кам таъминланган оилалардан 419 таси чиқарилиб, 5 нафар оиллага ёрдам кўрсатиш чоралари кўрилмоқда. 2-сектор ишчи гуруҳи томонидан уйма-уй юриш жараёнида 30 ёшдан ошган ишсиз аёлларни аниқлаш борасида тўлди-

рилган сўровномалар асосида “Аёллар дафтари”нинг электрон базаси яратилди. Ижтимоий ҳимояга муҳтож жами 940 нафар ишсиз аёллар аниқланиб, “Аёллар дафтари”нинг электрон базасига киритилди. “Аёллар дафтари”ни мувофиқлаштириш учун Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими биносида туман штаби ташкил этилган. Шунингдек, туман штаби ва фуқаролар йиғинларида ташкил этилган ишчи гуруҳ томонидан манзилли рўйхат шакллантирилган ҳолда муайян тоифалардаги хотин-қизлар “Аёллар дафтари”га киритилди ҳамда шу бўйича “Йўл харитаси” тузилиб, кўриб чиқиш учун Халқ депутатлари Бахмал тумани кенгашига киритилди. Шунингдек, ҳар бир маҳаллада сектор ишчи гуруҳи бевосита ҳоким ёрдамчилари, ёшлар етказчилари ва хотин-қизлар фаоллари билан ҳамкорликда уйма-уй юриш орқали кунлик ишлар “Маҳаллабай” ва “Фуқаробай” тизим асосида ташкил этилмоқда. Аҳоли бандлигини таъминлаш борасида 2-сектор ҳудудида жами 843 нафар фуқаронинг бандлиги таъминланди. “Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш” дастури доирасида ҳам 514 нафар фуқарога 9 млрд. 511 млн. сўм кредит маблағлари ажратилди. Хусусан, Бахмал ҚФИда яшовчи Илхом Сулаймонов деҳқон хўжалигига зарур

бўлган мотокультиватор олишда ёрдам сўраб мурожаат қилган. Мурожаат ҳоким ёрдамчиси томонидан ўрганилиб, тавсиянома берилди ва фуқаро мотокультиватор билан таъминланди. Йўл қурилиши соҳасида “Темирқадам” МФИдаги 0,8 км., “Ўрмончи” МФИдаги 0,4 км. ички йўллар бетонлаштирилди. Вадиқа қишлоғи ҳамда “Ойқор” ҚФЙ марказида 1 километрдан ички йўлларга асфальт қопламаси ётқизилди. Шунингдек, “Темирқадам” МФИда 2 км. йўл шағаллаштирилиб, аҳолига қулайликлар яратилди. Газ таъминоти соҳасида ҳам қатор ишлар амалга оширилмоқда. 2-сектор ҳудудида яшовчи аҳоли хонадонлари табиий ва суюлтирилган газ билан таъминланмоқда. Жорий йилнинг учинчи чорагида фуқаролар 414 дона янги маиший газ балон билан таъминланди. Ичимлик суви, электр таъминоти, соғлиқни сақлаш соҳаларида ҳам ижобий натижаларга эришилмоқда. Сектор ҳудудида яшовчи қарийиб 12 минг нафар аҳоли чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказилди. Сурункали касаллиги бор фуқароларнинг 17 нафари имтиёзли ордер билан таъминланиб, вилоят кўп тармоқли тиббий марказида даволаш чоралари кўрилди.

Ориф ЖУМАНОВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

ИСИТИШ МАВСУМИДА ХУШЁРЛИКНИ ЯНАДА ОШИРИНГ!

Куз-қиш мавсумида ҳаво ҳароратининг пасайиши билан фуқароларнинг турли иситиш мосламаларидан фойдаланишининг кўпайиши табиий ҳол, албатта.

Мавсумда содир бўлиши мумкин бўлган ёнғин ва бошқа кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш бўйича Сергели тумани Фавуқуллода вазиятлар бўлими ходимлари мутасадди ташкилотлар ходимлари билан ҳамкорликда туманда фаолият юритаётган маҳалла,

батади ис газидан заҳарланиш, тан жароҳати олиш ва ҳалок бўлиш ҳолатлари кузатишмоқда. Бундай кўнгилсизликлар юз бермаслиги учун албатта, фуқаролардан доимо хушёрлик, газ ва электр асбобларини ишлатиш қоидаларига қатъий риоя қилиш талаб этилади.

Азиз юртдошлар! Иситиш мавсумида хушёрликни янада оширинг, газ ва электр асбобларидан тўғри фойдаланинг! Бекзод БЕРДИЁРОВ, Сергели тумани ФВБ Профилактика ва назорат бўлими маси инспектори, катта лейтенант.

Эълон

БАРЧА ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

“Маданий мерос объектлари реставрацияси дирекцияси” давлат муассасаси бош пудратчилигидаги қуйидаги объектларга ёрдамчи пудратчиларни аниқлаш учун ўтказилаётган танловларда иштирок этишга таклиф этилади:

- Объект номи: “Жиззах вилояти “Шариф Греки-Шох” биносида реставрацияси, таъмирлаш-тиклаш ишларини бажариш”
Объектнинг бошланғич нархи, ҚҚС билан – 690 613 491 сўм (шундан 594 000 000 сўми 2023 йилда молиялаштирилади).
Ишларни тугаллаш муддати – 70 кун.
Объектни молиялаштириш манбаси: Бюджет маблағлари ҳисобидан.
Объектни молиялаштириш манбаси: Ҳомийлик хайрига маблағлари ҳисобидан.
Бош пудратчи: “Маданий мерос объектлари реставрацияси дирекцияси” давлат муассасаси.
Манзил: Тошкент шаҳри Миробод тумани Т.Шевченко кўчаси 1-уй.
Таклиф этилган шартлар бўйича танловда мурожаат билан маҳаллий ва хорижий қурилиш ташкилотларининг (шунингдек, икки ёки ундан ортиқ пудрат ташкилотлари биргаликда (консорциум ташкил этиш орқали) иштирок этишларига рухсат этилмайди, танлаш ахборот жадвали (ТАЖ)га қаранг!

- Танловда иштирок этиши учун иштирокчиларга қуйидаги талаблар қўйилади:
фуқаролик-муомала лаёқати ваколатлари ва шартнома тузиш ваколати борлиги;
доимий ходимлари, жумладан, муҳандис-техник ходимларига эга бўлиши;
ишлаб турган асосий воситалари, шу жумладан, ишлаб чиқариш базаси, машина ва механизмлар, кичик механизмлар воситаларига эга бўлиши;
ўз айланма маблағлари билан таъминланганлиги (кўрсаткич 0,2 коэффициентдан кам бўлмаган);
тўловга қодирлиги (кўрсаткич 1,25 коэффициент-

- дан кам бўлмаган);
танлов объектига ўхшаш объектларда ишлаганлик тажрибаси мавжудлиги;
бажарилган ишлар, шу жумладан ўз кучи билан олдин бажарилган ишлар ҳажми ҳақидаги маълумотларни тақдим этиши;
тузилган пудрат шартномаларига мувофиқ, қурилишнинг буюртмачиси ва фойдаланиш ташкилотларининг ҳулосалари билан тақдирланган шахарсозлик, санитария нормалари ва қоидалари, белгиланган муддатларга риоя қилиш ва бажарилган таъмирлаш ишларининг сифатли бажарилиши тўғрисидаги маълумотлар;
устав фонди миқдори тўғрисидаги маълумотлар.
Агар танлаш предмети бўлган иш (хизмат)ларни бажариш билан боғлиқ фаолият қонунийликка биноан лицензияланиши зарур бўлса, танловда иштирок этиш учун белгиланган тартибга мувофиқ тегишли лицензияга эга бўлган иштирокчиларга рухсат этилади.
Қуйидаги иштирокчиларга танловда иштирок этишга рухсат берилмайди:
қайта ташкил этилиш (булиниш, қўшилиш), тугатиш ёки банкротлик арасида турганлар;
мол-мулки мусодарага олинганлар ҳамда муассислик келишуви, молиявий иштирок, холдинг ва бошқа шаклда ифодаланган бевосита ташкилий-ҳуқуқий ёки бир-бирига молиявий қарамлиги мавжудлар.
Танлов таклифини тайёрлаш ва тақдим этиш учун керакли барча ҳужжатлар танлов иштирокчилари учун йуриқномада ақс эттирилган.
Танлов иштирокчилари танишиб чиқиш ва танлаш таклифини тузиш мақсадида, танлов предметининг лойиҳа ҳужжатлари, хусусан, лойиҳанинг график

- қисми (чизмалари)ни тақдим этилиши ҳақида танлов ташкилотчисига мурожаат қилишга ҳаққидир.
Буюртмачи ёки танлов ташкилотчиси объектнинг лойиҳа ҳужжатларини, шунингдек, унинг график қисмини (чизмаларнинг нусхаси ёки электрон варианты) ни танлов иштирокчиларига ўларнинг биринчи талабиданоқ тақдим этишга мажбур.
Иштирокчилар таклифлари ташкилотчи томонидан юқоридagi манзилда иш кунлари соат 9-00 дан 18-00 гача қабул қилинади.
Танлаш ташкилотчиси “STROY KONSALTING SERVIS” МЧЖга оферталарни тақдим этишининг охири муддати – оферталарни очиб кунни ва вақтигача қуйидаги манзилда: Тошкент шаҳри Миробод тумани Шаҳрисабз кўчаси 16 “а”-уй манзилидаги офиси (мўлжал: “Агросаноатлоийҳа” МЧЖнинг маъмурий биносининг 504-хонаси, тел. (+998)98 338-83-05).
Танлов бўйича харид қилиш ҳужжатлари танлов ташкилотчисидан олинганда талабгор томондан белгиланган тартибда танлов бўйича харид қилиш ҳужжатларини олиш бўйича буюртманомана танлов ташкилотчисига топширилган ва тўлов қилинган кундан 2 кун ичида электрон кўринишда берилди.
Танлов бўйича харид қилиш ҳужжатларининг битта тўплами нархи – 1 500 000 сўм.
Таклифларни топшириш танлов иштирокчисининг танлов бўйича харид қилиш ҳужжатларида қўйилган талабларни ўргангани ва унда кўрсатилган ишларни бажариш, ишларнинг физик ҳажмлари, материал ва конструкциялар ҳажмлари ҳамда бошқа шартларга нисбатан, лойиҳани тугаллашга таъсир этиши мумкин бўлган саволлар йўқлигига далolat ҳисобланади.
Таклифларни очиб эълон газетанда чоп этилган кундан бошлаб, камида беш иш кунидан сўнг ўқзилади.

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ

ПАЙАРИҚЛИК ЙЎЛСОЗЛАРНИНГ БҮТҮНГИ ЮМУШАРИ

Мамлакатимиз йўл хўжалиги инфраструктураси ҳам тубдан ўзгариб, тобора такомиллашмоқда. Кенг ва раво йўллар таъмирланиб, кўприклар барпо этиляпти.

Самарқанд вилояти Автомобил йўллари бош бошқармаси томонидан ҳам автомобиль йўлларини капитал ва жорий таъмирлаш, сақлаш борасида тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, Пайариқ тумани йўллардан фойдаланиш унитар корхонаси томонидан жами 434 км. масофадаги автомобиль йўлларига хизмат кўрсатиб келинади. Шундан, 132 км. қисми давлат аҳамиятга, 302 километри эса маҳаллий аҳамиятга эга йўллардан иборат. Биргина жорий йилнинг ўтган даври давомида туман йўлсозлари томонидан 2 млрд. сўмликдан зиёд жорий таъмирлаш ишлари амалга оширилган бўлиб, натижада 12 километрдан ортиқ автомобиль йўллари таъмирланди.

Амалдаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан, автомобиль йўлларини капитал ва жорий таъмирлаш ишларида асосий эътибор, сифат ва самардорликка қаратилмоқда. Ишга бўлган янги муносабатни Пайариқ тумани марказини Челақ шаҳри билан боғловчи 4Р-49 автомобиль йўлида бажарилаётган ишларда ҳам кузатиш мумкин. Мазкур автомобиль йўлининг 5 километр қисми ўтган йили таъмирланган бўлиб, жорий йилда қолган 5 километрда таъмирлаш ишлари амалга оширилмоқда. Йўлнинг узоқ вақт ва сифатли хизмат қилишида асос қисмининг пишиқ, пухталиги муҳим аҳамиятга эга. Буни яхши англаган йўлсозлар асфальт қопламасини ётқизишдан олдин, йўлнинг асосини мустаҳкамлаш ишларини бажаришмоқда. Замонавий техника ва технологиялар орқали йўлнинг нишаблани тўғирлиниб, ҳимоя воситалари, йўл белгилари ўрнатилмоқда. Умумий ҳисобда тўрт тасмали ҳисобланган йўл ўртасида автомобиль воситаларининг ҳавфсиз ҳаракатини учун ҳимоя тўсиқлари ўрнатилмоқда.

Шунингдек, бу ерда тунги вақтларда пиёдалар ва автомобиль воситалари ҳаракатланиши учун имконият ва қулайликлар яратиш мақсадида замонавий тунги ёриткичлар ҳам ўрнатилмоқда.

Айни кунларда мазкур автомобиль йўлида замонавий техникалар ёрдамда асфальт қопламасини ётқизиш ишлари уюшқоқлик билан бажарилмоқда. Ҳадемай, автомобиль йўли йўловчиларнинг узоғини яқин қилиши табиий. Зеро, обод юртва обод йўллар ярашади.

Наврўз РАҲИМБЕРДИЕВ, Самарқанд вилояти автомобиль йўллари бош бошқармаси бош мутахассиси.

"Хоразмлик ҳамкасбларимизнинг ўрганса, амалда тадбиқ этса арзигулик ишлари билан танишдик"

Мамлакатимизда инсон омилига қаратилган ишлар йилдан-йилга ўз самарасини бермоқда. Айниқса, тиббиёт соҳасига қаратилаётган эътибор, қабул қилинаётган қарор ва расмий ҳужжатлар, унинг ижроси йўлидаги саъй-ҳаракатлар боис, ижобий натижаларга эришилмоқда.

АСОСИЙ МАҚСАД: САНИТАРИЯ-ЭПИДЕМИОЛОГИК ХИЗМАТНИ ЮКСАЛТИРИШ

Аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш кўлами ва сифати ошмоқда. Соҳада меҳнат қилаётган ходимларга яратилаётган шароит, иш ҳақи ҳам ортиб бораётди. Бутун дунёни оғоҳлик ва ҳушёрликка ундаган, оғир синовлардан ўтказган коронавирус билан боғлиқ пандемия даврида соҳанинг энг муҳим тармоғи бўлмиш санитария хизматини янада ривожлантириш, уни ҳар томонлама замонавий асбоб-ускуна, лаборатория жиҳозлари билан таъминлаш масалаларига зарур маблағлар ажратилди.

Натижада, мамлакатимизнинг барча ҳудудларидаги каби бошқармаимиз ва унинг шаҳар, туман бўлимларида ҳам замон талабига жавоб бера оладиган санитария хизмати фаолияти йўлга қўйилди. Ҳукумат томонидан амалга оширилаётган қўллаб-қуватлашлар, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда унинг ҳузуридаги Санитария-эпидемиологик оқсоқчилик ва жамоат саломатлиги Қўмитаси бошчилигида ижро этилаётган ишлар кўлами самараси ўлароқ, вилоятларда жаҳон андоза-

лари талабига жавоб бера оладиган намунали муассасалар сони ортиб бораётди. Яқинда Санитария-эпидемиологик оқсоқчилик ва жамоат саломатлиги Қўмитаси ташаббуси билан Хоразм вилояти бошқармасининг Хива шаҳар санитария-эпидемиологик оқсоқчилик ва жамоат саломатлиги бўлимида ўтказилган амалий семинардан ҳам катта таассуротлар билан қайтди. Семинарда қўмита раиси Баҳодир Юсупалиев таъкидлаганларидек, Хива шаҳар ҳокимлиги, вилоят бошқармаси бошчилигида бўлимини энг намунали муассасага айлантириш борасида катта ишлар амалга оширилган. Айниқса, бўлимга энг замонавий меъморчилик услубида барпо этилган бинонинг ажратилиши, таъмирланиши, барча бўлим ва лабораторияларнинг зарур жиҳоз, ускуна, керакли кимёвий моддалар билан таъминланиши мутахассис ва ходимларнинг самарали ишлаши учун муҳим асос бўлиб хизмат қилаётди. Бўлимда юқумли касалликларни рўйхатга олиш, касаллик ўчоқларида эпидемиологик суриштирув ўтказишнинг электрон тизими йўлга қўйилгани эътирофга сазовордир. Биз хоразмлик ҳамкасбларимизнинг ўрганса, амалда тадбиқ этса арзигулик ишлари билан

танишдик. Наманганда олиб борилаётган тажрибалар ҳақида ҳам ўртоқлашдик. Бу маконнинг тарихий жойларини ҳам саёҳат қилдик. Яхши ният билан ташкил этилаётган боққа кўчатлар ўтказдик. Бошқармада ўтказилган йиғилишда бу ҳақида мутахассис ва

ҳодимларимизга батафсил ахборот бердик. Айни пайтда Уйчи, Учқўрғон, Косонсой, Янгиқўрғон, Наманган тумани бўлимларини намунали муассасага айлантириш борасида режа-тадир белгилаб, кенг кўламли ишларни амалга ошираямиз. Шунингдек, барча шаҳар, туман бўлимларида ободонлаштириш, "Яшил макон-умуммиллий ҳаракати" йўналишида кўчат экиш, лимонхоналар барпо этиш, кўкламга гул ва манзарали кўчатлар тайёрлаш борасида изчил ишлар ташкил этаймиз. Асосий мақсад, соҳага берилаётган эътибор, яратиб берилаётган шарт-шаритлардан янада унумли фойдаланган ҳолда вилоятда санитария хизмати ва мавқеини янада юқори даражага кўтаришдир.
Маҳамматсоли ТОРАБЕКОВ,
Наманган вилояти санитария-эпидемиологик оқсоқчилик ва жамоат саломатлиги бошқармаси бошлиги.

Луқма

Самарқанд шаҳридаги Соҳибқирон Амир Темур ҳазратлари дафн этилган мақбара нимагадир баралла "Гўри Амир" деб аталмоқда ва шундай ёзилмоқда. Биринчидан, мезморий иншоотнинг бундай аталishi кишида совуқ кайфият пайдо қилади, иккинчидан, бу мақбаранинг номи, аслида, "Гўримир" бўлиб, унинг ўзига хос тарихи бор.

Ҳозирги бу мажмуа мадрасага мўлжаллаб, бино қилина бошланган. Унда юқори табақа ҳарбий лашкарбошилар (замонавий тилда айтганда "генералитет") тайёрланиши лозим бўлган ва у Мухоммад Султон ихтиёрига берилган. Аммо қурилиш ишлари поёнига етмай туриб, Мухоммад Султоннинг устозларидан бири Саййид Мир Умар (Соҳибқироннинг пирларидан бири Саййид Мир Куполнинг фарзанди) вафот этади ва у шу ҳудудда дафн этилади. (Эътибор берган бўлсангиз, мақбаранинг шимоли-ғарб тарафидаги деворда туғ осилиб турибди). Шундан кейин бу жой "Гўримир" деб юритили бошлади.

Тақдирнинг шафқатсиз ҳукмини қарангки, орадан кўп ўтмай, Мухоммад Султон ҳам вафот этади ва ўзи қўрида бошлаган мадраса тархи ўзгартирилиб, мақбарага айлантирилади. Кейинчалик Соҳибқироннинг ўзи ва бошқа ўғиллари, Мир Саййид Барака ҳам шу жойдан сўнгги макон топдилар. Шундай қилиб, бу даҳма "Гўримир" деган ном билан аталиб кетади ва тарих китобларида шундай дарж этилади. Кейинчалик шўро тарихчилари бу ном-

"ГўРИ АМИР ҚАЕРДА?!"

ни ўз лафзларига мослаштириб, "Гўр-эмир" тарзида ёзадилар. Бизнинг тарихчиларимиз бу атамани яна "таржима қилиб", "Гўр Амир" деб ёзишни бошлайдилар. Ҳатто 1996 йилда чоп этилган "Амир Темур жаҳон тарихида" альбомида, ундан кейинги бошқа китобларда ҳам шу тарзда ёзиш бошланди кетади. Энди мулоҳаза қилиб кўрсак, қайси нусхада тарихий адолат мужассам? Ҳар ҳолда миллий ифтихоримиз сифатида улугланаётган боболаримизнинг сўнгги масканини ёқимлироқ сўз билан аташга мажолимиз етса керак? Ёки бизни ёқтирмаганлар, тарихимизни гора қилганларнинг қилликларини тақдорлаб, ҳамон табаррук зиёратгоҳни ўзга тилдаги совуқ бир ибора билан аташ давом этаверадими? Агар ўзини хурмат қиладиган, тарихи билан фахрланадиган олимми, оддий муслими, адашиб юрган буса, тўғри қарор қабул қилади, деган умиддамиз.

Иккинчи мулоҳаза шуки, буюк зотлар ҳақида сўз юритганда озгина мулоҳаза билан бисотимиздаги ардоқли сўз ва ибораларни қўллаб гапирсак, ҳеч кимнинг асакаси кетмаса керак. Ахир ҳеч вақтда "Шоназар мени яхши кўради" дейилмайди, "Отажоним мени яхши кўради" дейилади-ку! Яқин

кишиларимизни олдида эмас, орқасидан ҳам "сиз"лаб гапириб, дилга яқин иборалар ("фахрли аждодимиз", "тарихимиздаги буюк шахс", ҳеч бўлмаганда "бобомиз") билан гапириб тингловчиларда ҳам меҳр пайдо қилади, ҳам ўзимизнинг ворислик бурчимизни бажарган бўламиз. Ростки, "Темур давлати", "Темур фарзандлари", "Темурнинг ўзи бош бўлиб..." сингари иборалар кишига сингмайди. Нима бўлибди, аввало, "Темур" эмас, "Амир Темур" дейиш оддий одоб. Бундан ташқари, "Соҳибқирон", "Темурбек" сингари сўзлар, "буюк давлат арбоби", "Жаҳонгир", "саркарда ва йўлбошчи" сингари қўллаб сифатлашлардан ҳам фойдаланиш мумкин. Гап орасида "калласини олиб ташлади", "ўлдирди", "жонини олди" сингари яланғоч ибораларни муттасил қўллаш ҳам тингловчиларни тарихга қизиқтирмайди, балки ундан совитади...

Ҳар ҳолда, ўтмишимизга хурмат кўрсатиб, уни маънавий бойлигимизга айлантиришга киришдикми, игна билан битадиган ишга белкурак олиб чопмаслик тарафдоримиз. Эъзоз ва ардоқлаш назокати, беғараз, маданият билан ва шуқухимизга мос бўлиши айтиш мумкин.
ҲАКИМ САТТОРИЙ

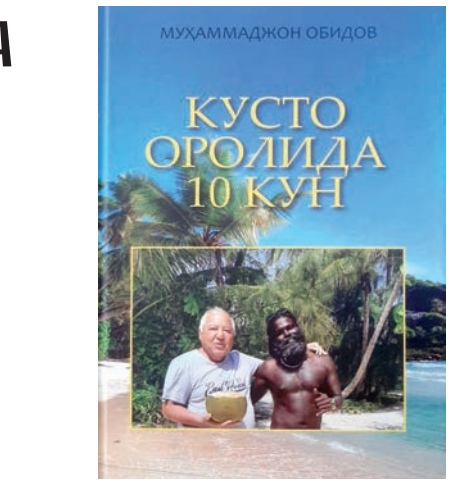
МУҲАММАДЖОН ОБИДОВДАН ЯНА БИР ТУҲФА ёхуд вақт қаритмас инсоний туйғулар иқрори

Ҳа, аслидаям ҳар бир муносиб китоб жамиятимизга, хусусан, одамларимизга муносиб туҳфа ҳисобланади. Мана, кўлимизга ҳассос адиб, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист, энг фаол ҳамкасбларимиздан саналган Муҳаммадҷон Обидовнинг навбатдаги туҳфаси етиб келди. Китобнинг номи унинг мавзусини шундоққина айтиб турибди. Тўғриси, гап фақат мавзунинг қизиқлигидан эмас, асосий гап муаллифнинг лаёқатида, унинг ифодасида. Зукко ўқувчи ҳар бир китобни албатта унинг муаллифига қараб танлайди. Шу боисдан муаллифни яхши билган ҳамкасб сифатида бу китобнинг оммабол, савияли китоб бўлганига шубҳа қилмаймиз.

Китоб сўз бошида эътироф этилишича, "Кусто оролида 10 кун" саргузашт қисса. Аслидаям Муҳаммадҷон Обидов саёҳатга, саргузаштга ошифта ижодкор. Шу боисдан бу асар асл воқеалар, ёзувчининг ўзи

қўрган-кечирган воқеаларини асосида битилган. Ва шу боисдан ҳам унинг китобхон қизиқишига мос тушиши табиий. Нафақат бўлган воқеалар баёни билан, балки юқорида эътироф этганимиздек, адибнинг моҳирона, ижодкорона ифода услуби бу ўқишлиқни оширгани шубҳасиз. Зотан, бунгача унинг ўқувчилар қўлида қўлма-қўл бўлган китоблари бунга яна бир кафолат.

Не ажабки, бугун ҳам дунёнинг қайсидир бурчида одамзоднинг неча минг йиллар аввалги ҳаёт тарзида яшаётган инсонлар бор. Бугунги даврда улар билан мулоқотда бўлиш ажойиб саргузаштларни юзага келтирмаслиги мумкин эмас, албатта. Тасаввур қилинг, ана шундай одамлар орасида бизнинг ҳамкасбимиз юрибди. Тасаввур қила олмайсиз, биламан, тасаввур қилишингиз қийин. Бу саргузашт эса рост. Нафақат улар орасида юришни, балки улардаги биздан-да кучлироқ туйғуларни ангалашням билган

ёзувчи. Тўғри, биз улардан фарқли уларок минглаб йиллар давомида ўта такомиллашганмиз. Аммо адибнинг қузатувлари ва хулосаларича, меҳр-оқибат, вафо, одамгарчилик каби инсоний туйғулар ибтидодан то қийматгача бўлган туйғулар экан...
Буёғини асарни ўқиб билиб оласиз, азиз муштарий.
Ч.ЛАТИПОВ

Реклама ва эълонлар

МАХАМ-ЧИРЧИҚ

AMMONIY SULFAT

Маҳсулот сертификатланган
№ UZ.SMT.01.080.65533977
GOST 9097-82

Манзил: Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳри Тошкент кўчаси 2-уй.

Тел.: +998 (7071) 5-25-20, 5-34-40, 9-35-08.
Факс: +998 (7071) 6-40-79, 6-55-46, 6-45-57.

info@maxam-chirchiq.uz
www.maxam-chirchiq.uz

"SQB Insurance" сугурта компанияси" акциядорлик жамиятининг А4 форматдаги 0362790 серияли полис бланкаси йўқолганлиги сабабли юридик кучини йўқотганлиги МАЪЛУМ ҚИЛИНАДИ.